

Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om obemannade raketer och uppsläpp av föremål för rörelse i luften;

TSFS 2013:77

Utkom från trycket
den 27 september 2013

beslutade den 18 september 2013.

LUFTFART

Transportstyrelsen föreskriver¹ följande med stöd av 1 kap. 10 § luftfartsförordningen (2010:770).

Serie GEN

Tillämpningsområde

1 § Dessa föreskrifter ska tillämpas vid

1. uppskjutning av obemannade raketer,
2. uppsläpp av föremål med brinnande materia som har en maximal höjd av 100 cm, och
3. andra föremål för rörelse i luften som inte är att anse som luftfartyg.

Vid uppsläpp av föremål med brinnande materia som har en höjd som överstiger 100 cm ska Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2010:145) om trafikregler för luftfart tillämpas. Dessa föreskrifter ska inte tillämpas vid uppskjutning av fyrverkeripjäser eller modellraketer.

Angränsande bestämmelser

2 § Uppskjutning av obemannade raketer samt uppsläpp av föremål med brinnande materia och andra föremål för rörelse i luften kan även omfattas av 3 kap. 7 § ordningslagen (1993:1617).

Obemannade raketer som innehåller explosiva ämnen omfattas också av tillståndskrav enligt lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor.

I Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2010:145) om trafikregler för luftfart finns regler för obemannade friballonger.

¹ Anmälan har gjorts enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 98/34/EG av den 22 juni 1998 om ett informationsförfarande beträffande tekniska standarder och föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster (EGT L 204, 21.7.1998, s. 37, Celex 31998L0034), ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 98/48/EG (EGT L 217, 5.8.1998, s. 18, Celex 31998L0048).

Definitioner

3 § I dessa föreskrifter avses med

<i>flygplats</i>	på land eller vatten angivet område (med byggnader, anläggningar och utrustning), som helt eller delvis avses för luftfartygs landning, start och rörelser i övrigt på marken (vattnet)
<i>flygtrafiklednings-tjänst</i>	(Air Traffic Services, ATS) olika flyginformations-, alarmerings-, flygrådgivnings- och flygkontroll-tjänster
<i>fyrverkeripjä</i>	explosiva varor som innehåller pyrotekniska ämnen, avger ljus- eller ljudeffekter och är avsedda för nöje
<i>föremål med brinnande materia</i>	anordning som innehåller bränslesats för uppvärmning av luft i syfte att anordningen ska stiga i luftrummet och som inte medför last, exempelvis svävande lyktor
<i>kontrollerat luftrum</i>	avgränsat luftrum där flygkontrolltjänst utövas
<i>luftfartyg</i>	anordning som kan få bärkraft i atmosfären genom luftens reaktioner med undantag av dess reaktioner mot jordytan
<i>modellraketer</i>	raketer vars totala vikt är maximalt 500 gram inklusive framdrivningsmedlet varav maximalt 100 gram framdrivningsmedel vilket är av långsamb- brinnande typ, samt att raketerna är tillverkad av papper, trä eller kross- eller brytbart plastmaterial som inte innehåller hårda metalldelar
<i>raket</i>	ett föremål för uppåtgående rörelse i luften som drivs av utströmmande gaser från en motor med drivladdning utan tillförsel av substanser utifrån
<i>riskområde</i>	område där skador kan uppstå vid viss verksamhet, t.ex. splitter vid sprängning
<i>solnedgång</i>	solnedgång anses inträffa när solskivans mittpunkt passerar horisonten på väg ner
<i>soluppgång</i>	soluppgång anses inträffa när solskivans mittpunkt passerar horisonten på väg upp
<i>trafikinformations-område</i>	(Traffic Information Area, TIA) avgränsat okontrollerat luftrum som sträcker sig uppåt från en angiven ovanför jordytan belägen gräns i höjddled
<i>trafikinformations-zon</i>	(Traffic Information Zone, TIZ) avgränsat okontrollerat luftrum som sträcker sig från jordytan upp till en angiven övre gräns

uppsläpp när ett eller flera föremål släpps upp vid samma tillfälle och på samma plats.

Ömsesidigt erkännande

4 § En produkt som är lagligen tillverkad eller saluförs enligt regelverk i andra medlemsstater inom Europeiska unionen, Turkiet eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) jämföras med produkter som uppfyller kraven i dessa föreskrifter, under förutsättning att en likvärdig säkerhetsnivå uppnås genom dessa staters regelverk.

Obemannade raketer

5 § Tillstånd krävs för uppskjutning av obemannade raketer. Tillstånd meddelas av Transportstyrelsen.

6 § Utöver villkoren i utfärdat tillstånd får en raketuppskjutning endast ske

1. mellan soluppgång och solnedgång, och
2. när det är molnfritt inom riskområdet.

Under pågående raketuppskjutning ska riskområdet visuellt noggrant övervakas.

Uppskjutningen ska utföras så att det inte uppstår risk för luftfartens säkerhet.

Telefonkontakt ska upprättas mellan uppskjutningsplatsen och berörd flygtrafikledningseenhet när en raketuppskjutning sker inom, eller kommer att beröra

1. kontrollerat luftrum,
2. trafikinformationsområde,
3. trafikinformationszon, eller
4. sker inom 10 kilometer fågelvägen från flygplats med flygtrafikledningstjänst men utan avgränsat luftrum.

Uppskjutning av raketer får inte ske närmare än 10 kilometer fågelvägen från en flygplats om flygplatsen är öppen för trafik och saknar flygtrafikledningstjänst eller avgränsat luftrum. Uppskjutning av raketer får heller inte ske inom 10 kilometer fågelvägen från en flygplats om flygtrafikledningseenheten inte är i tjänst.

7 § En ansökan om tillstånd för en planerad raketuppskjutning ska sändas till Transportstyrelsen senast 30 dagar före planerad uppskjutning och ska i tillämpliga delar innehålla uppgifter om

1. sökandes namn, adress och telefonnummer,
2. namn på person som ansvarar för uppskjutningen, adress och telefonnummer,
3. antal raketer som planeras skjutas upp,
4. uppgift om raketernas storlek och vikt samt märkning (färg m.m.),
5. uppgift om explosiva varor (typ och vikt) som ingår i raketerna,
6. maximal höjd raketerna kan nå,
7. skjutplatsens exakta position angiven i koordinater (latitud och longitud), inritad på karta,

8. riskområdets utsträckning horisontellt och vertikalt,

9. tidpunkt för uppskjutningen, och

10. övriga upplysningar som kan vara av betydelse, exempelvis kopia av tillstånd från markägare och/eller kopia av tillstånd för hantering, överföring eller import av explosiv vara.

Av 2 § framgår att tillstånd även kan krävas enligt andra författningar.

Föremål med brinnande materia och andra föremål för rörelse i luften

Svävande lyktor och liknande föremål

8 § Svävande lyktor och liknande föremål får släppas upp om uppsläppet inte omfattar mer än 50 föremål.

9 § Uppsläpp inom 10 kilometer fågelvägen från en flygplats med flygtrafikledningstjänst får endast ske efter överenskommelse med berörd flygplats.

Allmänna råd

Under den tid som föremålen beräknas befinna sig i luften bör det inte finnas någon flygtrafik inom detta område.

Vid flygplatser där flygtrafikledningstjänsten har öppet dygnet runt bör föremål endast undantagsvis släppas upp.

Leksaksballonger

10 § Leksaksballonger som är gjorda av latex och som saknar metallfolie och andra detaljer av hårt material som används för att försluta ballongen får släppas upp under följande förutsättningar:

1. Uppsläpp inom 10 kilometer fågelvägen från en flygplats med flygtrafikledningstjänst får endast ske efter överenskommelse med berörd flygplats.

2. Högst 1 000 ballonger får släppas upp vid varje tillfälle.

3. Snören och dylikt får inte vara längre än vad som är nödvändigt för att försluta ballongerna.

4. Ballongerna får inte vara hopknutna med varandra.

Av 2 § framgår att tillstånd även kan krävas enligt andra författningar.

Undantag

11 § Transportstyrelsen kan medge undantag från dessa föreskrifter.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna författning träder i kraft den 1 november 2013, då Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2011:110) om obemannade raketer och uppsläpp av föremål för rörelse i luften ska upphöra att gälla.

2. Tillstånd som har utfärdats innan denna författning träder i kraft ska fortsätta att gälla.

På Transportstyrelsens vägnar

STAFFAN WIDLERT

Sigge Skarsfjäll
(Sjö- och luftfartsavdelningen)